

A.11.c

**Hof van beroep
te Gent**

9 Kamer

**Terechzitting
van
13 september 2013**

hypothecaire
inschrijving op het

2010/AR/2869 - In de zaak van:

in zijn hoedanigheid van Gewestelijk Stedenbouwkundig
Inspecteur voor de provincie
bij het verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid
inspectie RWO,
met kantoor te

woonstkeuze doende bij zijn raadsman hierna vermeld,

appellant,

hebbende als raadsman mr.

advocaat te

tegen:

wonende te

geïntimeerde,

hebbende als raadsman mr.

advocaat te

velt het hof het volgend arrest:

1.

Het hof heeft de partijen bij monde van hun raadsleden gehoord in openbare terechtzitting en in het Nederlands.

Zowel de voor hen neergelegde conclusies als de overgelegde stukken werden ingezien.

Er werden (laatste en dus) syntheseconclusies ter griffie van dit hof neergelegd:

- voor appellant op 30 november 2012
- voor geïntimeerde op 3 mei 2013.

2.

Het bestreden vonnis is het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Leper, vierde kamer, van 10 september 2010 in de zaak AR 09/229/A, waartegen appellant middels verzoekschrift neergelegd ter griffie van dit hof op 5 november 2010 hoger beroep heeft ingesteld.

Geïntimeerde betwist de ontvankelijkheid van het hoger beroep niet en het hof ontwaart geen ambtshalve op te werpen middelen van niet ontvankelijkheid. Het hoger beroep is ontvankelijk te verklaren.

3.

De betwisting heeft betrekking op een schuur, zich bevindend op een perceel gelegen te kadastraal gekend te eigendom van geïntimeerde.

Het perceel is gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het vigerend gewestplan goedgekeurd bij KB van 14 augustus 1979. Het is niet gelegen in een gebied waarvoor een algemeen of bijzonder plan van aanleg geldt, noch in een niet vervallen goedgekeurde verkaveling.

Bij in kracht van gewijsde getreden vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Leper, achtste kamer, van 17 juni 1996, werd geïntimeerde strafrechtelijk veroordeeld voor het in overtreding met art. 1, 2, 44 § 1.1, 64, 65 en 69 van de wet van 29 maart

1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (in 't kort "Stedenbouwwet") in de periode van 1 januari 1995 tot 14 februari 1995 (op het kwestieuze perceel) een schuur te hebben gesloopt en terug te hebben opgebouwd zonder geldige bouwvergunning en vanaf 14 februari 1995 tot en met 5 februari 1996 deze toestand in stand te hebben gehouden.

De rechter beval hierbij *"het herstel in de vorige staat van het onroerend goed, namelijk afbraak en wegnemen van alle materialen en de staking van het strijdig gebruik binnen een termijn van één jaar ingaande vanaf de dag waarop het vonnis in kracht van gewijsde zal zijn getreden"* en machtigde *"het College van Burgemeester en Schepenen van voor het geval de plaats niet in de vorige staat (werd) hersteld binnen de hierboven gestelde termijn, om van ambtswaage in de uitvoering ervan te voorzien mits naleving van de wettelijke modaliteiten en voorschriften van uitvoering zoals bepaald in art. 66 §2 van de Stedenbouwwet."*

Niet betwist is dat geïntimeerde niet vrijwillig overging tot herstel, dat het College van Burgemeester en Schepenen van niet ambtshalve is opgetreden en dat de schuur op heden nog steeds aanwezig en in gebruik is.

3.

Bij dagvaarding van 25 maart 2009 vorderde appelliant:

- veroordeling van geïntimeerde tot het herstel in de oorspronkelijke staat, zoals bevolen in het aangehaalde vonnis van de strafrechter, en dit binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de betekening van de tussen te komen beslissing onder verbeurte van een dwangsom van 125,00 euro per dag vertraging en zonder toekenning van een dwangsomtermijn, zoals voorzien in art. 1385bis laatste lid Ger.W. (waarbij het verbeurd zijn van de dwangsommen zal kunnen worden bewezen door alle middelen van recht en in ieder geval zal blijken uit de vaststellingen van de eerste daartoe aangezochte gerechtsdeurwaarder);
- machtiging om overeenkomstig art. 153 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (in 't kort "DORO") -dit is thans art. 6.1.46 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (in 't kort "VCRO")- ambtshalve over te gaan tot uitvoering van het herstel in de oorspronkelijke staat zoals bevolen in het aangehaalde vonnis van de strafrechter;

- de verwijzing van geïntimeerde in de gedingkosten.

4.

Middels het bestreden vonnis wees de eerste rechter de vordering van appellant af als onontvankelijk. Hij verwees appellant in de gedingkosten, begroot aan de zijde van geïntimeerde op een rechtsplegingvergoeding van 1.200,00 euro.

5.

In deze instantie beoogt appellant volgens zijn syntheseconclusies dat zijn oorspronkelijke vordering (thans gesteund op art. 6.1.43 juncto 6.1.41 juncto 6.1.46 VCRO) alsnog ontvankelijk en gegrond zou worden verklaard en dat geïntimeerde zou worden verwezen in de gedingkosten van deze instantie, die hij aan zijn zijde in de conclusies heeft begroot.

Geïntimeerde beoogt van zijn kant de afwijzing van het hoger beroep als ontvankelijk doch ongegrond en de verwijzing van appellant in de gedingkosten van deze instantie, die ook hij aan zijn zijde in de conclusies heeft begroot.

6.

Waar appellant vooreerst de veroordeling vordert van geïntimeerde tot *herstel in de oorspronkelijke staat*, betwist appellant niet dat hij geen tweede maal een herstelvordering kan instellen, gelet op het feit dat de herstelvordering door de strafrechter reeds werd gegrond verklaard. Appellant preciseert daarbij evenwel uitdrukkelijk dat hij in onderhavig geding geen *herstelvordering* heeft ingesteld, maar een *vordering in uitvoering van het vonnis van de strafrechter*.

Dienaangaande besliste de eerste rechter volkomen terecht dat de uitvoering van een rechterlijke beslissing niet verelst dat er dienaangaande een nieuwe vordering zou worden ingesteld. De (in kracht van gewijsde getreden) rechterlijke beslissing is uit zichzelf uitvoerbaar. Een vordering strekkende tot uitvoering van een reeds uit zichzelf uitvoerbaar vonnis mist, in de mate dat zij al zou kunnen worden ontvangen, iedere grond.

Overigens en volkomen ten overvloede merkt het hof op dat gelet

op wat onder overweging 8 hierna wordt gezegd, een dergelijke vordering (voor zover als per hypothese mogelijk) in onderhavig geval hoe dan ook verjaard zou zijn.

7.

Waar appelliant vervolgens vordert om overeenkomstig art. 6.1.46 VCRO te worden gemachtigd *ambtshalve over te gaan tot uitvoering* van het herstel in de oorspronkelijke staat, stelt het hof vast dat art. 6.1.46 VCRO (voorheen art. 153 DORO en nog voordien art. 65 § 2 Stedenbouwwet) voorziet/voorzag dat voor het geval dat (o.a.) de plaats niet binnen de door de rechter gestelde termijn in de vorige staat wordt hersteld, het strafvonnis (en/of desgevallend het vonnis van de burgerlijke rechter) beveelt dat de stedenbouwkundige inspecteur, het college van burgemeester en schepenen en eventueel de burgerlijke partij *ambtshalve* in de uitvoering ervan kunnen voorzien, terwijl de strafrechter in onderhavig geval enkel dergelijke machtiging heeft verleend aan het college van burgemeester en schepenen.

De bevoegdheid om *ambtshalve* tot uitvoering over te gaan, vloeit niet voort uit het decreet (destijds de wet) zelf; hiertoe dient machtiging te worden verleend door de rechter die zich uitspreekt over de herstellvordering, waarbij het decreet (en voorheen de wet) voorziet/voorzag dat de rechter steeds (wetshalve, en dus zonder dat het gevorderd werd) in dergelijke machtiging dient/diende te voorzien, en dit zowel in hoofde van de stedenbouwkundige inspecteur als in hoofde van het college van burgemeester en schepenen en niet louter in hoofde van één van hen.

Waar de strafrechter in het vonnis van 17 juni 1996 verzuimd heeft (de rechtsvoorganger van) appelliant dergelijke machtiging te geven en dienvolgens (de rechtsvoorganger van) appelliant niet heeft gemachtigd om *ambtshalve* tot herstel over te gaan, ofschoon de rechter gehouden was zulks wetshalve en dus zelfs zonder dat het gevorderd werd te doen, kon dit enkel worden geredieerd door in nuttige tijd hoger beroep aan te tekenen tegen het kwestieuze en op dit punt onwettige strafvonnis. Deze onwettigheid, noch de afwezigheid van verleende machtiging aan de (rechtsvoorganger van) appelliant, kan niet worden geredieerd door achteraf voor de burgerlijke rechter een afzonderlijk vordering in te stellen teneinde dergelijke machtiging alsnog te bekomen. De wet en het decreet voorzien immers dat *de rechter die de herstellvordering inwilligt*, bedoelde machtiging

dient te geven. Dit zou bovendien het gezag van gewijsde van het kwestieuze strafvonnis miskennen, waaraan geen afbreuk doet dat het een onwettigheid bevat.

Ten overvloede merkt het hof nog op dat gelet op wat onder overweging 8 hierna wordt gezegd, een dergelijke vordering (voor zover als per hypothese mogelijk) in onderhavig geval hoe dan ook verjaard zou zijn.

8.

Waar appellant het opleggen van een dwangsom vordert, geënt op de door de strafrechter ingewilligde herstelvordering (en dus niet op een nieuwe herstelvordering, waaromtrent appellant uitdrukkelijk stelt dat dit niet het voorwerp van zijn vordering is), is dergelijke vordering, beschouwd als vordering inzake de uitvoering ("*actio res judicati*"), hoe dan ook laattijdig.

De uitvoering van het kwestieuze strafvonnis is op burgerlijk gebied onderhevig aan de nieuwe gemeenrechtelijke (verjarings)termijn van art. 2262bis § 1, lid 1 B.W., d.w.z. tien jaar. Waar de voorheen geldende dertigjarige termijn (die een aanvang nam na verloop van de door de strafrechter verleende termijn van één jaar na het in kracht van gewijsde treden van zijn vonnis) in onderhavig geval is begonnen lopen vooraleer art. 2262bis BW (ingevoegd bij wet van 10 juni 1998, BS 17 juli 1998) in werking is getreden, is bij toepassing van de overgangsbepalingen van laatstgenoemde wet de (nieuwe kortere tienjarige) termijn in onderhavig geval slechts begonnen lopen op 27 juli 1998.

Aldus is de vordering, die pas werd ingesteld bij dagvaarding van 25 maart 2009, laattijdig, en dit mede bij gebreke aan bewezen gronden van stuiting (of schorsing). Inzonderheid geldt de loutere betekening van het strafvonnis op 27 september 2007 niet als stuitingsdaad in de zin van art. 2244 B.W.

Dit klemt des te meer nu, zoals de eerste rechter (wiens motivering op dat punt eveneens bijgetreden wordt en waarnaar het hof korthedshalve verwijst) terecht heeft beslist, een herstelvordering zelf op heden evenzeer verjaard is/zou zijn.

9.

Als bezwijkende partij wordt appellant verwezen in de

gedingkosten van de beide instanties.

Wat de rechtsplegingvergoedingen betreft, zoals gevorderd door geïntimeerden, is het zo dat sinds de tussenkomst van de arresten van het Grondwettelijk Hof van 8 maart 2012 (arrest nr. www.grondwettelijkhof.be, weliswaar inzake de herstellvordering) en van 25 april 2013 (arrest nr. van 25 april 2013, www.grondwettelijkhof.be, weliswaar inzake de stakingsvordering), geïntimeerden ten aanzien van appellant geen aanspraak kunnen maken op rechtsplegingvergoeding wat de beide instanties betreft. Het grondwettelijk hof overwoog hierbij dat de betrokken overheid bij het instellen van de herstellvordering en/of bij het voeren van verweer op de stakingsvordering handelt in het openbaar belang en dat hij dit net zoals de leden van het Openbaar Ministerie moet kunnen doen zonder rekening te moeten houden met het financiële risico verbonden aan het proces.

Dat het in onderhavig geval naar eigen zeggen van appellant gaat om een "uitvoeringsvordering" is niet van aard om hieromtrent anders te doen oordelen, nu ze (ofschoon afgewezen) ook hier werd ingesteld in het openbaar belang/ter vrijwaring van de goede ruimtelijke ordening.

Het bestreden vonnis dient dan ook te worden hervormd waar het appellant veroordeelt tot een rechtsplegingvergoeding in het voordeel van geïntimeerde.

**OM DIE REDENEN,
HET HOF,**

recht doende op tegenspraak.

Gelet op artikel 24 van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en slechts in beperkte mate gegrond.

Bevestigt het bestreden vonnis,

- met dien verstande dat de vordering van appellant wordt afgewezen als ongegrond, in de mate dat ze al ontvankelijk zou zijn;
- en behoudens waar het appellant veroordeelt tot een rechtsplegingvergoeding, waaromtrent het hof (het bestreden vonnis op dit punt teniet doende en opnieuw oordelend) zegt

A.11.6

voor recht dat door appellant wat de eerste aanleg betreft
geen rechtsplegingvergoeding verschuldigd is.

Verwijst appellant in de gedingkosten van deze instantie, enkel
nuttig te begroten aan de zijde van geïntimeerden op nihil.

Aldus gewezen door de negende kamer van het Hof van beroep
te Gent, recht doende in burgerlijke zaken, samengesteld uit:

Raadshéer, wn. voorzitter,

Raadshéer,

Plaatsvervangend Raadshéer,

en uitgesproken door de wn. voorzitter van de kamer in openbare
terechtzing op dertien september tweedulzend en dertien,
bijgestaan door

Griffier.